OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus
Innehållsansvar: Andreas Engström, (anden9), Sjukhusfysiker
Granskad av: Ina Gillström, (inagi1), Sjukhusfysiker
Godkänd av: Stellan Ahlström, (steah), Sjukhusdirektör
Giltig från: 2026-08-31
Giltig till: 2028-11-29

Stickprovsmätning av stråldos till kategoriindelad personal

Förändringar sedan föregående version

Mindre justeringar. Förlänger giltighetsdatum.

Bakgrund, syfte och mål

I riktlinjen Strålskydd för arbetstagare och allmänhet vid verksamhet med joniserande strålning framgår det att det finns ett lagstadgat krav på att dela in arbetstagare i en kategori (A eller B) om sannolikheten att erhålla en viss nivå av årlig effektiv eller ekvivalent stråldos, inte är försumbar. Enligt Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrift SSMFS 2018:1 så ska mätningar och eller beräkningar utföras för att säkerställa att arbetstagarens exponering av joniserande strålning håller sig under de gränser som finns.

Syftet med denna rutin är att klargöra vilka mätningar av stråldos som ska utföras, för vilka kategorier och med vilken frekvens här på SkaS.

Förutsättningar

Avgränsningar

Rutinen gäller endast mätningar av stråldos för personal som arbetar med joniserande strålning och som tillhör kategori A eller B.

Utrustning

Stråldos ska mätas med speciellt anpassade persondosmätare från en av Strålsäkerhetsmyndigheten godkänd persondosimetritjänst.

Tillämpliga lagar, föreskrifter eller externa riktlinjer

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

SSMFS 2018:1

Utförande

Allmänt

Stickprovsmätningar ska genomföras i samordning med sjukhusfysiker. Dosmätare beställs i dagsläget ifrån Persondosimetri på Sahlgrenska (persondosimetri.su@vgregion.se) och resultatet från mätningarna ska anpassas till en årlig uppskattning av dos och jämföras med de dosgränser som finns enligt lag.

Personal som utses för stickprovsmätningar ska följa de anvisningar som sjukhusfysikern förmedlar.

Samtliga stråldosmätningar/beräkningar ska dokumenteras och kunna visas upp vid behov eller inspektion.

Arbetsgivaren ska på begäran tillhandahålla uppgifter om arbetstagarens individuella stråldoser och det underlag som har används för att fastställa dessa. Vid oförutsedd exponering ska arbetstagaren snarast informeras om tillgängliga uppgifter om sina individuella stråldoser och, om så efterfrågas, ytterligare mätresultat och dosberäkningar som finns tillgängliga.

Fingerdosimetrar som ska användas under sterila handskar räknas enligt Socialstyrelsen som ett arbetsredskap och faller inte under 5§ i SOSFS 2015:10 där det specificeras att ”underarmar och händer ska hållas fria från armbandsur, smycken, förband, stödskenor eller motsvarande”.

Personal i kategori A

Innan en arbetstagare som ska komma att tillhöra kategori A får utföra arbetsuppgifter på SkaS som innebär risk för exponering för joniserande strålning, ska uppgifter inhämtas om de stråldoser som arbetstagaren har fått under det innevarande kalenderåret. Det är den anställande chefens ansvar att se till att detta blir gjort. Vid bedömning av tidigare stråldoser kan en sjukhusfysiker vara behjälplig.

Personal i kategori A ska månatligen bära persondosimeter för uppskattning av effektiv dos. Denna ska bäras under strålskyddsförklädet om sådant används.

Finns behov av stickprovsmätningar av ekvivalent dos till ögon eller fingrar så utförs dessa minst vart femte år.

I lokaler och på platser där strålningsnivån snabbt kan ändras och är sådana att strålningsnivåerna inte är förutsägbara i alla lägen, ska samtliga arbetstagare använda en direktvisande dosmätare som är försedd med larmfunktion. Dosmätaren ska vara lämplig utifrån strålförhållandena.

Om en arbetsuppgift innebär en risk för ett betydande intag av radioaktiva ämnen, ska intecknad effektiv dos mätas eller beräknas.

Personal i kategori B

Stickprovsmätningar av den effektiva dosen ska utföras minst vart femte år på en representativ andel av personalen. Finns behov av stickprovsmätningar av ekvivalent dos till ögon eller fingrar så utförs även dessa minst vart femte år.

Relaterad information

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning. SSMFS 2018:1.

Riktlinjen Strålskydd för arbetstagare och allmänhet vid verksamhet med joniserande strålning.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Andreas Engström, (anden9), Sjukhusfysiker

Granskad av: Ina Gillström, (inagi1), Sjukhusfysiker

Godkänd av: Stellan Ahlström, (steah), Sjukhusdirektör

Dokument-ID: SKAS9723-1331555881-16

Version: 5.0

Giltig från: 2026-08-31

Giltig till: 2028-11-29